

Сливенъ и Вратника). Тукъ се намиратъ слѣди и отъ старата каменна вардаджийница, караулня или въ по-ново врѣме беклеме (чакалня¹⁾). Такива караулни е имало и по другитѣ страни, както напримѣръ въ Англия, дѣто сж се наричали ward—, или guard-houses (пазителни кжщи, кули). Съ послѣдния изразъ, прѣбиващиятъ прѣзъ 1847 г. английски генералъ Джокмъсъ въ Сливенъ, нарича тукашнитѣ двѣ, — вардарджийници (guard-houses). Едната, пише той, е на 5 и $\frac{1}{4}$ часа отъ Сливенъ (между Черештата и Вратника), а другата на 3 часа (надъ Джендемъ-Дере, по пжтя отъ Сливенъ за Ичера). За послѣдната споменува и Ами-Бие (1837 г.) Той изрично пише, че при построената тамъ караулня вардятъ българи за прѣдпаза срѣщу разбойници. Нейнитѣ слѣди и до днесъ личатъ. Тия вардаджийници сж играли ролята на погранични постове, особно въ по-ново врѣме, дѣто сж били спирани пжтниците за провѣрка на тескеретата имъ. Сливенскитѣ дервентджии, които сж пазили по пжтя тия два края, сж били съотвѣтно изъ краищата на града (Кумлука и Ново-Село). Като институтъ дервентджийството си е изиграло ролята въ Сливенъ малко прѣди изселването на сливенци и слѣдъ затриването на пладнешкитѣ турски разбойници: капасъзи, даалии, дишлии и кърджалии — чада на единъ и сжщъ режимъ. Правата и привилегиитѣ на дервентджиитѣ бѣха малко по-ограничени отъ тия на войницитѣ. Днесъ въ Сливенъ, освѣнъ че нѣма явни слѣди отъ старобългарскитѣ проходници, вардачи на друмища и т. н., но съвсѣмъ малко се помни и за затрититѣ отъ единъ вѣкъ насамъ дервентджии. Самото название на мѣстността надъ Сливенъ, а именно Прогледецъ, напомня за това старобългарско минало. Прогледецъ ще е билъ главниятъ наблюдателенъ пунктъ за отряда, пазящъ Асѣнювския проходъ и пжтя, водящъ отъ Сливенъ за Търново, прѣзъ Демиръ-Капия. Около Прогледецъ българскитѣ войници не сж пазили устията отъ разбойници, а отъ въоръженъ неприятелъ. Дали тѣ сж употрѣбявали и тогава тѣпанъ — това е само вѣроятно, но че сж корес-

¹⁾ Варда или вардаджийница е отъ глагола вардя. Той може да съпада съ старонѣмското warden или днешното warden, английското ward и т. н., но нѣма нищо общо съ тѣхъ.